

E-TEBLİGAT

Gülsüm KARATAŞ^(*)

1 - GİRİŞ

Bildirim anlamına gelen tebligat, önemli bir hukuki işlem olup, kanunlarımızda çeşitli tebliğ usulleri yer almaktadır. Teknolojik gelişmeler ve E-Devlet projesine paralel olarak, 6009 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun¹ ve 6099 Sayılı Tebligat Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun² ile, elektronik tebligat olarak adlandırılan yeni bir tebliğ usulü gündeme gelmiştir ki bu usul ile ilgili açıklamalar yazımızın konusunu oluşturmaktadır.

2- TANIM

Türkçe'de kelime anlamı; bir kimsenin bilmesi gereken bir konuyu, durumu veya olayı ilgilisi-

ne bildirme, duyurma, anlatma, haber verme olan tebliğ kelimesinin çoğulu tebligattır.

Hukuk terim olarak ise tebligat; bir hukuki işlemin yetkili makamca, ilgili kişinin bilgisine sunulmak üzere, kanun ve usule uygun olarak yazı veya ilanla bildirilmesidir.

3- TEBLİGATIN ÖNEMİ

Vergi hukukunda, tahakkuk fişi esasına dayalı olarak yapılanlar dışındaki vergi ihbarnamesi, ceza ihbarnamesi, takdir komisyonu kararı, ödeme emri gibi her tür işlem ve kararın mükellef veya sorumluya tebliğ edilmesi gerekir. Dolayısı ile tebligat, idari işlemlerin ilk adımı, geçerliliği, süre vb. açılardan son derece önem arz eden bir özellik taşır.

Usulüne uygun olmayan veya kanuni muhatabına yapılmayan bir tebligat, tebliğ edilmek istenen idari işlemi sakatlayacak, muhatabın talebi

^(*) Vergi Müfettişi

¹01/08/2010 tarihli ve 27659 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır

²19/01/2011 tarihli ve 27870 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır

halinde yargının kararına bağlı olarak idari işlemin iptali söz konusu olacaktır. Danıştay'ın konu ile ilgili olarak " *Mükellefin işini terk ettiği adres, V.U.K. 101. maddesinde sayılan adresler kapsamına girmediğinden ve tebligatı kabul eden kişi yükümlünün yetkili adamı olmadığından, usulüne uygun yapılmayan tebligata bağlı olarak tarhiyat yapılmasına yasal isabet bulunmamaktadır.*³ " , " *Şirket adına düzenlenen vergi ve ceza ihbarnamelerinin öncelikle kanuni temsilciye işyerinde tebliği gerekirken, tebligatın ikametgâh adresinde eşine tebliği yoluna gidilmesinde ve bu suretle tebliğ edilen vergi ve cezaların kesinleştiğinden bahisle ödeme emri tanzim ve tebliğinde yasal isabet bulunmamaktadır.*⁴ " ve " *Takibe konu vergi cezalarıyla ilgili tebligatların ilgili hükümler dâhilinde yapılmadığı durumlarda ortada kesinleşmiş ve takibi gerekli bir kamu alacağı mevcut olmayacağından ödeme emrinin iptali gerekmektedir.*⁵ " gibi işlemin iptalini gerektiren pek çok kararı mevcuttur.

4- YASAL DAYANAK

Tebliğatın usul ve esasları genel olarak 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nda⁶ düzenlenmiş olmakla birlikte mali tebligat ile ilgili 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 93-109. maddelerinde özel düzenlemeler bulunmaktadır. Ayrıca 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a⁷ göre AATUHK kapsamındaki tebliğler

Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun olarak yapılacaktır.

Vergi hukuku açısından tebliğ, V.U.K. hükümlerine göre yapılacak ve fakat Tebligat Kanunu'nun 51. maddesi gereğince V.U.K.'da hüküm bulunmayan hallerde Tebligat Kanunu hükümlerine uyulacaktır.

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 93-109. maddelerinde tebliğin esasları, tebliğ yapılacak kimseler ve tebliğ usulleri gibi hususlar açıklanmıştır. Bilinen tebliğ yöntemleri V.U.K.'da yer alan tebliğ usulleri olan posta yolu (PTT marifeti) ile tebliğ, ilan yoluyla tebliğ, memur vasıtası ile tebliğ ve mükellefin rızasına dayalı dairede veya komisyonda yapılan tebliğ ile Tebligat Kanunu'nda yer alan talik usulü (kapıya yapıştırma sureti) ile tebliğdir. Ancak 6009 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7. maddesi ile Vergi Usul Kanunu'na 107. maddeden sonra gelmek üzere 107/A maddesi eklenmiş, böylece E-tebligat olarak da adlandırılabilir elektronik ortamda tebliğ usulü gündeme gelmiştir. Bahse konu madde şöyledir:

" Elektronik ortamda tebliğ

MADDE 107/A- Bu Kanun hükümlerine göre tebliğ yapılacak kimselere, 93 üncü maddede sayılan usullerle bağlı kalınmaksızın, tebliğe elverişli elektronik bir adres vasıtasıyla elektronik ortamda tebliğ yapılabilir.

³ Dnş. 9.D. 18.04.1996 E.1995/1897, K.1996/1491

⁴ Dnş. 7.D. 27.02.1995 E.1994/4502, K.1995/722

⁵ Dnş. 4.D. 27.12.1996 E.1995/1944, K.1995/5874

⁶ 19/02/1959 tarihli ve 10139 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır

⁷ 28/07/1953 tarihli ve 8469 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır

Maliye Bakanlığı, elektronik ortamda yapılacak tebliğle ilgili her türlü teknik altyapıyı kurmaya veya kurulmuş olanları kullanmaya, tebliğe elverişli elektronik adres kullanma zorunluluğu getirmeye ve kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılacakları ve elektronik tebliğe ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

Ayrıca 6099 Sayılı Tebligat Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda da elektronik tebligatla ilgili düzenlemelere yer verilmiştir ki bu düzenlemelerden biri olan 2. madde kısaca şöyledir:

“MADDE 2: 7201 sayılı Kanuna 7. maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

Elektronik tebligat

MADDE 7/a -Tebliğata elverişli bir elektronik adres vererek bu adrese tebligat yapılmasını isteyen kişiye, elektronik yolla tebligat yapılabilir.

Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlere elektronik yolla tebligat yapılması zorunludur.

Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine göre elektronik yolla tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde bu Kanunda belirtilen diğer usullerle tebligat yapılır.

Elektronik yolla tebligat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.”

Madde metninden anlaşıldığı üzere elektronik tebligat usulü sermaye şirketleri için mecburi iken bunlar dışında kalan kurum ve gerçek kişiler için ihtiyaridir. Dikkati çeken bir diğer husus beş günlük sürenin iş günü olarak değil takvim günü olarak belirlenmiş olmasıdır.

Sermaye şirketlerine elektronik yolla tebligat yapılması zorunluluğu söz konusu kanunun yayım tarihinden itibaren iki yıl sonra yani 19/01/2013 tarihinde; elektronik tebligat ile ilgili diğer düzenlemeler ise yayım tarihinden itibaren

bir yıl sonra yani 19/01/2012 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yine aynı kanunda, Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü’nün elektronik ortamda yapılacak tebligatla ilgili her türlü teknik altyapıyı 19/01/2012 tarihine kadar kurarak faaliyete geçireceği hükmü bulunmaktadır ki buna paralel olarak 25/08/2011 tarihli ve 28036 sayılı Resmi Gazetede Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır. Yönetmeliğe göre; kayıtlı elektronik posta hizmeti, Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilecek kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısı anonim şirketler tarafından ve Tebligat Kanunu’na göre elektronik ortamda tebligat yapmaya yetkili kılınmış idare (Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü) tarafından verilecektir.

Kayıtlı elektronik posta (KEP) adresleri, oluşturulacak bir rehberde -adres sahiplerinin izin vermesi şartı ile- topluca yer alacaktır.

Elektronik yolla tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamadığı durumlarda bilinen diğer usullere göre tebligat yapılabilecektir.

5- SONUÇ

6009 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 6099 Sayılı Tebligat Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile elektronik tebligat usulü düzenlenmiş ve 19/01/2013 tarihinden sonra Sermaye şirketlerine yapılacak tebligatlarda söz konusu usulün kullanılması mecburiyeti getirilmiştir. Teknolojik gelişmeler ve E-Devlet projesi paralelindeki bu usulün zamandan tasarruf ve kırtasiyeciliği azaltıcı özelliği ile mali tebligat prosedürünü kolaylaştıracağı kanaatindeyiz.